PENTABANK

POPIS POVAHY VYBRANÝCH DRUHŮ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Cílový trh vybraných druhů finančních nástrojů

Cílovým trhem pro všechny zde uvedené finanční nástroje jsou profesionální klienti, způsobilé protistrany a neprofesionální klienti, kteří mají dostatečné znalosti o povaze a rizicích finančních nástrojů a deklarují odolnost vůči riziku investice do finančních nástrojů i schopnost nést případnou ztrátu.

Akcie

Charakteristika finančního nástroje

Akcie je cenný papír, který představuje podíl na majetku akciové společnosti. Akcionář (tj. vlastník akcie) má právo účastnit se valné hromady akciové společnosti a hlasovat na ní (např. o rozdělení zisku, volbě členů představenstva apod.), má právo na podíl na zisku (tzv. dividendu, pokud valná hromada schválí výplatu dividend) a rovněž právo na podíl na likvidačním zůstatku při likvidaci akciové společnosti. Akcionář nemá právo na žádné pevné, předem zaručené výnosy ani úroky ze svých akcií.

Emitenti:
- akciové společnosti, domácí i zahraniční

Výnosy finančního nástroje:
Výnos tvoří dvě složky – změny tržní ceny akcie a vyplácené dividendy. Cena akcií může růst i klesat. Tržní cena akcie závisí výhradně na nabídce a poptávce na trhu, které ovlivňuje řada faktorů: hospodářské výsledky společnosti (zisk nebo ztráta), negativní či pozitivní zprávy o společnosti, celková hospodářská situace v dané zemi, nálada na trzích cenných papírů atd. Výplata dividend není zaručena a závisí na rozhodnutí valné hromady o jejich výplatě. Investici do akcií lze přeměnit na hotovost pouze jejich prodejem. Rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou představuje zisk nebo ztrátu investora.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
žádná

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
ne

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:
- **riziko změny ceny (tržní riziko)**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**

Dluhopis

Charakteristika finančního nástroje

Dluhopis je cenný papír, s nímž je spojeno právo vlastníka požadovat splacení dlužné částky v jmenovité hodnotě a vyplacení výnosů z ní k určitému datu.
Emitent (osoba, která dluhopis vydala) je povinen tyto závazky splnit. Vlastník dluhopisu nemá právo účastnit se valné hromady emitenta ani jinak ovlivňovat jeho hospodaření. Vlastník dluhopisu je věřitelem emitenta a emitent je dlužníkem vlastníka dluhopisu. Po vyplacení všech výnosů a jmenovité hodnoty dluhopis zaniká.

Emitenti:
- nadnárodní a federální agentury (Světová banka, EBRD...)
- vlády jednotlivých států (státní dluhopisy)
- regionální vlády, města a obce (komunální dluhopisy)
- podniky (korporátní dluhopisy)

- banky (bankovní dluhopisy)

Výnosy finančního nástroje:
Výnosy se obvykle vyplácejí v pravidelných intervalech – jednou ročně, pololetně nebo čtvrtletně. Vyplácené výnosy dluhopisů se nazývají kupóny. Kupóny mohou být:
- fixní (stejné po celou dobu trvání dluhopisu, např. 8 % p. a.)
- variabilní (navázané na určitou referenční sazbu (EURIBOR, PRIBOR), např. 3M EURIBOR + 0,25 % p. a.)

Kromě kupónových dluhopisů existují také bezkupónové dluhopisy, tzv. zerobondy. Investor, který drží dluhopis do splatnosti, dosáhne výnosu odpovídajícího rozdílu mezi emisním kurzem dluhopisu (nebo jeho nákupní cenou) a jmenovitou hodnotou dluhopisu (např. jmenovitá hodnota dluhopisu činí 10 000 EUR, nákupní cena 9 800 EUR a výnos investora 200 EUR = 10 000 EUR − 9 800 EUR).

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
obvykle pevně stanovená; některé dluhopisy splácejí jmenovitou hodnotu postupně, v předem stanovených intervalech

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
emitent zaručuje vyplacení 100 % jmenovité hodnoty dluhopisu k datu (datům) splatnosti

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:

- **úrokové riziko**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**

Deset hlavních zásad, které by měl zohlednit každý klient plánující investici do podnikových dluhopisů:

Vyhodnoťte rizika

Každá finanční investice či transakce by měla být uskutečněna po zralé úvaze a pouze tehdy, pokud investor porozuměl všem rizikům, která s sebou transakce či investice přináší, a je ochoten je přijmout.

Diverzifikujte své portfolio

„Nevkládejte všechna vejce do jednoho košíku“ – tj. omezte riziko vytvořením diverzifikovaného portfolia. Investor by rozhodně neměl vložit všechny své prostředky ani jejich převážnou část do jediné investice.

Rostoucí výnos = rostoucí riziko

Investor by měl být obzvláště obezřetný v případech, kdy se nabídka na první pohled jeví jako velmi výhodná, například pokud je nabízen dluhopis s velmi vysokým výnosem.

Riziko finančních obtíží emitenta

Prodejem dluhopisů financuje emitent svou podnikatelskou činnost. Pokud je zřejmé, že emitent hodlá získat finanční prostředky prodejem vysoce úročených dluhopisů, zatímco jiné podnikatelské subjekty využívají podstatně levnější financování (například bankovní úvěry), je riziko budoucích finančních obtíží emitenta s největší pravděpodobností přinejmenším zvýšené. Investor by tuto skutečnost měl při rozhodování zohlednit.

Tento typ investice není pojištěn

Investice do podnikových dluhopisů není pojištěna. V případě nesplacení jistiny či úroků (kupónů) se nelze obrátit na Garanční fond investic ani na Fond ochrany vkladů. Nákupem dluhopisů investor získává právo požadovat, aby mu emitent dluhopisů splatil jistinu spolu se sjednanými úroky (kupóny). Investor tak dobrovolně přijímá postavení věřitele, zatímco emitent dluhopisů se stává jeho dlužníkem.

Seznamte se s emisními podmínkami

Před nákupem korporátních dluhopisů je nezbytné seznámit se s jejich emisními podmínkami a prospektem. Tyto dokumenty mohou obsahovat ustanovení zvyšující rizikovost příslušných dluhopisů (například že pohledávky držitelů dluhopisů budou v případě úpadku emitenta uspokojeny až jako poslední) nebo snižující jejich na první pohled atraktivní výnos (například právo emitenta dluhopisy předčasně splatit či v určitých stanovených případech nevyplatit pravidelný kupón).

Úloha NBS jako orgánu dohledu nad finančním trhem

Informace, že NBS schválila emisi dluhopisů, znamená pouze to, že NBS ověřila, zda prospekt příslušné dluhopisové emise splňuje všechny zákonem stanovené formální náležitosti. U tzv. soukromých emisí dluhopisů (tj. emisí, které nelze veřejně nabízet investorům a u nichž je počet investorů zákonem omezen na 150) a u veřejných emisí dluhopisů do objemu 1 mil. EUR NBS prospekt cenného papíru neschvaluje!

Získejte co nejvíce informací o bonitě klienta

NBS nemá ze zákona povinnost při emisi dluhopisů prověřovat bonitu jejich emitenta. Pravděpodobnost, že dlužník své závazky splatí, posuzují nezávislé ratingové agentury, které na základě podrobné analýzy rizikovosti dlužníka stanovují tzv. rating (investiční stupeň), jenž vyjadřuje pravděpodobnost, že dlužník své závazky řádně a včas splatí. Pokud rating dlužníka není k dispozici (emitenti vysoce úročených korporátních dluhopisů obvykle žádný rating nemají), zjistěte si sami co nejvíce informací o jeho bonitě, protože na ní závisí návratnost vašich finančních prostředků.

Nepodceňujte riziko nesplacení jistiny

Je třeba si uvědomit také to, že pokud se emitent dluhopisů dostane do finančních problémů, může dojít nejen k nevyplacení kupónů, ale i k nesplacení investované částky (jistiny).

Vyhodnoťte, zda je investice vhodná právě pro vás

Před přijetím investičního rozhodnutí vždy pečlivě zvažte, zda máte dostatek informací k odbornému posouzení vhodnosti investice. Pokud se domníváte, že ano, vyhodnoťte, zda je investice vhodná právě pro vás a vaši osobní finanční situaci.

Podílový list

Charakteristika finančního nástroje

Podílový list je cenný papír, s nímž jsou spojena práva jeho vlastníka (podílníka) na odpovídající podíl na majetku podílového fondu a právo podílet se na výnosech z tohoto majetku.

Podílový fond je tedy společným majetkem podílníků. Podílový fond nemá právní subjektivitu; podílové fondy vytváří a spravuje **správcovská společnost**.

Správcovská společnost odpovídá podílníkům za způsob správy majetku v podílovém fondu. Za správu majetku v podílovém fondu si účtuje tzv. **správcovský poplatek** (management fee), který snižuje čistou hodnotu majetku v podílovém fondu.

Před rozhodnutím investovat do podílových fondů by si investor měl pečlivě prostudovat prospekt, který je správcovská společnost povinna ke každému podílovému fondu poskytnout. Investor by měl především porozumět informacím o rizicích a poplatcích spojených s podílovým listem, které jsou v prospektu uvedeny, a přijmout je.

Základní členění podílových fondů:

a) **otevřené podílové fondy** – podílové fondy, jejichž podílník má právo požádat správcovskou společnost o vyplacení podílových listů z majetku tohoto podílového fondu. To znamená, že investici v otevřeném podílovém fondu lze kdykoli jednoduše přeměnit na hotovost; výplata obvykle proběhne během několika dnů od podání žádosti.

b) **uzavřené podílové fondy** – podílové fondy, jejichž podílník nemá právo požadovat na základě své žádosti vyplacení podílových listů z majetku tohoto podílového fondu. Podílník může svou investici do podílových listů uzavřeného podílového fondu přeměnit na hotovost jejich prodejem, přičemž podílové listy uzavřených podílových fondů se obvykle obchodují na burze. Uzavřené podílové fondy se vytvářejí na dobu určitou, podle slovenských právních předpisů nejvýše na deset let. Po uplynutí této doby dochází buď k vyplacení podílníků, nebo k přeměně uzavřeného podílového fondu na otevřený.

Emitenti:
- správcovské společnosti, slovenské i zahraniční

Výnosy finančního nástroje:
Výnos tvoří dvě složky – změny tržní ceny podílového listu a vyplácené výnosy. Cena podílového listu může růst i klesat. Správcovská společnost je podle slovenských právních předpisů povinna každoročně vyplácet podílníkům výnosy, jejich výše však není zaručena. Cena podílového listu závisí na tržních cenách finančních nástrojů v majetku příslušného podílového fondu. Chce-li investor posoudit možný vývoj ceny podílového listu, musí zohlednit především složení majetku příslušného podílového fondu a jeho investiční strategii.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
u otevřených podílových fondů žádná, uzavřené podílové fondy maximálně 10 let

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
žádná

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:
- **úrokové riziko**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **riziko realitního trhu**
- **měnové riziko**
- **případně jiné typy rizik podle povahy a zaměření fondu, popsané v prospektu fondu**

Směnka

Charakteristika finančního nástroje

Směnka je obchodovatelný **cenný papír**. Lze ji definovat jako písemný závazek, který musí mít přesně stanovenou formu. Vlastníkovi směnky poskytuje právo požadovat ve stanovené lhůtě úhradu, resp. vyplacení peněžní částky uvedené na směnce.

Náležitosti směnky:
1. označení, že jde o směnku, obsažené ve vlastním textu listiny a vyjádřené v jazyce, ve kterém je směnka sepsána
2. datum a místo vystavení směnky
3. datum (termín) splatnosti směnky
4. částka, na kterou je směnka vystavena, a měna
5. jméno toho, kdo má platit (u cizí směnky)
6. jméno toho, komu nebo na jehož řad se má platit
7. místo, kde bude směnka uhrazena
8. jméno, adresa a podpis výstavce směnky

Emitenti:
- banky
- akciové společnosti
- podniky
- jednotlivci

Výnosy finančního nástroje:
Výnos tvoří rozdíl mezi částkou, kterou investor zaplatí při vystavení směnky, a částkou vyplacenou v den jejího splacení. Pokud směnky vystavuje banka, **nevztahuje se na ně systém ochrany vkladů v rámci Fondu ochrany vkladů**, neboť směnky jsou z ochrany vkladů výslovně vyňaty.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
většinou jde o krátkodobý finanční nástroj s pevně stanoveným datem splatnosti

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
Závazek výstavce směnky zaplatit směnečnou sumu, resp. příkaz třetí osobě, aby za něj ve stanoveném čase zaplatila určitou částku. To znamená, že za vyplacení směnečné sumy odpovídá výstavce směnky, případně jiné osoby směnečně zavázané (např. směnečný rukojmí – avalista).

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:
- **riziko změny ceny (tržní riziko)**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**

Investiční certifikát

Charakteristika finančního nástroje

Investiční certifikát je cenný papír, jehož hodnota je navázána na hodnotu určitého podkladového aktiva, kterým může být:

a) index (např. EURO STOXX 50)
b) úroková míra (např. EURIBOR)
c) akcie a akciový koš (baskets)
d) dluhový cenný papír (např. americké Treasuries)
e) směnný kurz (např. EUR/USD)
f) komodity (např. ropa, zlato)
g) kombinace podkladových aktiv
h) jiné

S investičním certifikátem je spojeno právo nabýt finanční nástroj, který je podkladovým aktivem investičního certifikátu, nebo právo na vypořádání v hotovosti, případně jejich kombinace.

Druhy investičních certifikátů:
a) indexové
b) garantované
c) diskontní
d) bonusové
e) jiné

Emitenti:
- banky nebo pobočky zahraničních bank

Výnosy finančního nástroje:
Výnosy tvoří:
a) změna tržní ceny investičního certifikátu (kapitálový výnos, pokud je nákupní cena nižší než prodejní)
b) rozdíl mezi nákupní cenou certifikátu a částkou vyplacenou při jeho splatnosti

Cena investičních certifikátů může růst i klesat. Tržní cena investičního certifikátu závisí na nabídce a poptávce na trhu a na tržní ceně podkladového aktiva, přičemž nabídku a poptávku ovlivňuje řada faktorů podle druhu investičního certifikátu. Investici do investičního certifikátu lze přeměnit na hotovost jeho prodejem nebo splacením, pokud má certifikát stanovenou splatnost. Rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou představuje zisk nebo ztrátu investora.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
závisí na druhu investičního certifikátu (tzv. open-end certifikáty nemají stanovenou splatnost, ostatní mají přesně určené datum splatnosti)

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
závisí na druhu investičního certifikátu

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:
- **riziko změny ceny (tržní riziko)**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**
- **riziko realitního trhu**
- **případně jiné typy rizik podle podkladového aktiva certifikátu**

a) Indexový certifikát

Charakteristika finančního nástroje

Indexový certifikát umožňuje investorům nákupem jediného cenného papíru investovat současně do několika cenných papírů tvořících daný index. Hodnota indexového certifikátu roste nebo klesá podle hodnoty podkladového aktiva (indexu – akciového, komoditního, dluhopisového nebo indexového koše). Hodnoty certifikátu a podkladového aktiva se vyvíjejí přímo úměrně.

Emitenti:
- přední zahraniční banky

Výnosy finančního nástroje:

Výnos tvoří především změny tržní ceny indexového certifikátu.
Cena indexových certifikátů může růst i klesat. Tržní cena indexového certifikátu závisí zejména na hodnotě podkladového aktiva (aktiv) a na nabídce a poptávce na trhu, které ovlivňuje řada faktorů podle druhu indexového certifikátu. Investici do indexového certifikátu lze přeměnit na hotovost pouze jeho prodejem. Rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou představuje zisk nebo ztrátu investora.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
závisí na druhu indexového certifikátu, může být omezená i neomezená

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
závisí na druhu indexového certifikátu (u běžných indexových certifikátů zpravidla záruka neexistuje)

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:
- **riziko změny ceny (tržní riziko)**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**
- **riziko realitního trhu**
- **případně jiné typy rizik podle podkladového aktiva certifikátu**

b) Garantovaný certifikát

Charakteristika finančního nástroje

Garantovaný certifikát poskytuje investorovi možnost podílet se na vývoji podkladového aktiva (akciového indexu, akciového koše, komodity apod.) při zaručení vloženého kapitálu. Investor má při splatnosti zaručeno vyplacení jmenovité hodnoty a navíc obdrží podíl na výnosu podkladového aktiva. Při negativním vývoji podkladového aktiva investor při splatnosti obdrží pouze zaručenou jmenovitou hodnotu.

Emitenti:
- přední zahraniční banky

Výnosy finančního nástroje:

Výnos garantovaného certifikátu je variabilní a závisí především na vývoji podkladového aktiva. Může být vyplácen průběžně během doby trvání certifikátu nebo jednorázově při splatnosti. Existuje mnoho různých mechanismů výpočtu výnosu podle vývoje podkladového aktiva; přesný mechanismus výpočtu je vždy uveden v emisních podmínkách každého produktu. Garantovaný certifikát může kromě variabilní složky výnosu vyplácet také předem stanovené pevné výnosy.

Investici do garantovaného certifikátu lze přeměnit na hotovost i před splatností certifikátu jeho prodejem za tržní cenu. Upozornění: tržní cena garantovaného certifikátu během jeho trvání může být výrazně nižší než částka zaručená při jeho splatnosti. Cena garantovaných certifikátů může růst i klesat. Tržní cena garantovaného certifikátu závisí zejména na hodnotě podkladového aktiva (aktiv) a na nabídce a poptávce na trhu, které ovlivňuje řada faktorů podle druhu certifikátu. Rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou představuje zisk nebo ztrátu investora.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
předem stanovená

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
Ano, záruka vyplacení jmenovité hodnoty však zpravidla platí pouze při splatnosti garantovaného certifikátu

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:
- **riziko změny ceny (tržní riziko)**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**
- **riziko realitního trhu**
- **případně jiné typy rizik podle podkladového aktiva certifikátu**

c) Diskontní certifikát

Charakteristika finančního nástroje

Diskontní certifikát se od klasického indexového certifikátu liší tím, že má omezenou dobu trvání a jeho maximální možný výnos je předem stanoven.

Při splatnosti certifikátu jsou možné dva scénáře:

1. podkladové aktivum (akcie, index) je kotováno na úrovni maximálního možného výnosu nebo nad ní – diskontní certifikát je splacen v hodnotě maximálního možného výnosu
2. podkladové aktivum je kotováno pod úrovní maximálního možného výnosu – diskontní certifikát je splacen v hodnotě odpovídající hodnotě podkladového aktiva (jako klasický indexový certifikát)

Jako kompenzace za omezený výnosový potenciál je diskontní certifikát vždy levnější než podkladové aktivum – investor kupuje podkladové aktivum s „diskontem“, který slouží jako ochrana proti poklesu hodnoty podkladového aktiva. Pokud například hodnota podkladového aktiva během trvání certifikátu stagnuje, přímá investice do podkladového aktiva nepřinese zhodnocení, zatímco investor prostřednictvím diskontního certifikátu získá výnos ve výši diskontu (tedy slevy získané nákupem diskontního certifikátu oproti podkladovému aktivu).

Emitenti:
- přední zahraniční banky

Výnosy finančního nástroje:
Výnos tvoří především změny tržní ceny diskontního certifikátu. Cena diskontních certifikátů může růst i klesat. Tržní cena diskontního certifikátu závisí zejména na hodnotě podkladového aktiva (aktiv) a na nabídce a poptávce na trhu, které ovlivňuje řada faktorů podle druhu certifikátu. Investici do diskontního certifikátu lze přeměnit na hotovost i před splatností jeho prodejem. Rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou

představuje zisk nebo ztrátu investora. Pokud investor drží certifikát do splatnosti, představuje rozdíl mezi částkou vyplacenou při splatnosti a nákupní cenou jeho zisk nebo ztrátu.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
předem stanovená

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
Ne

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:
- **riziko změny ceny (tržní riziko)**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**
- **riziko realitního trhu**
- **případně jiné typy rizik podle podkladového aktiva certifikátu**

d) Bonusový certifikát

Charakteristika finančního nástroje

Bonusový certifikát je finanční nástroj, který nabízí možnost investovat finanční prostředky zpravidla do některého z akciových indexů, komodit nebo jednotlivých akciových titulů bez zajištění jistiny. Investorům umožňuje získat při splatnosti předem stanovený bonusový výnos, pokud hodnota akciového indexu během doby trvání certifikátu nedosáhne úrovně bariéry. Podobně jako diskontní certifikáty mají bonusové certifikáty omezenou dobu trvání a poskytují určitou ochranu při poklesu hodnoty podkladového aktiva.

Bonusový certifikát má dvě hranice:
– bonusová hranice (bonus level) – při emisi se nachází nad hodnotou podkladového aktiva, někdy i výrazně
- bariéra (security level) – při emisi se nachází pod aktuální hodnotou podkladového aktiva

Při splatnosti certifikátu jsou možné dva scénáře:

1. Pokud se cena podkladového aktiva kdykoli během doby trvání certifikátu dotkne bariéry nebo klesne pod ni, bude držiteli certifikátu při splatnosti vyplacena aktuální hodnota podkladového aktiva.
2. Pokud se cena podkladového aktiva během doby trvání certifikátu nikdy nedotkne bariéry (podkladové aktivum se po celou dobu obchoduje nad bariérou), obdrží klient při splatnosti bonusovou hodnotu.

Emitenti:
- přední zahraniční banky

Výnosy finančního nástroje:
Výnos tvoří především změny tržní ceny bonusového certifikátu. Cena bonusových certifikátů může růst i klesat. Tržní cena bonusového certifikátu závisí zejména na hodnotě podkladového aktiva (aktiv) a na nabídce a poptávce na trhu, které ovlivňuje řada faktorů podle druhu certifikátu. Investici do bonusového certifikátu lze přeměnit na hotovost i před splatností jeho prodejem. Rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou představuje zisk nebo ztrátu investora. Pokud investor drží certifikát do splatnosti, představuje rozdíl mezi částkou vyplacenou při splatnosti a nákupní cenou jeho zisk nebo ztrátu.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
předem stanovená

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
ne

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:
- **riziko změny ceny (tržní riziko)**

- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**
- **riziko realitního trhu**
- **případně jiné typy rizik podle podkladového aktiva certifikátu**

Termínové obchody – forwardy

Charakteristika finančního nástroje

Termínová konverzní operace (forward) je neodvolatelná dohoda mezi dvěma stranami o nákupu nebo prodeji určitého objemu aktiva (např. deviz) k určitému budoucímu datu za předem stanovenou cenu (forwardový kurz). Forwardový kurz je cena složená ze dvou prvků: okamžitého (spotového) kurzu (např. EUR/USD) a tzv. úrokového diferenciálu (tj. rozdílu úrokových sazeb obchodovaných měn, tedy rozdílu mezi úrokovou sazbou EUR a úrokovou sazbou USD). Rozdíl mezi výsledným forwardovým a spotovým kurzem představují kladné (prémie) nebo záporné (diskont) forwardové body. Charakteristické je, že obchod se uzavírá v současnosti, zatímco plnění kontraktu proběhne až v budoucím, předem sjednaném termínu. Veškeré podmínky kontraktu lze sjednat individuálně. Obě strany jsou povinny obchod uskutečnit (i kdyby v době plnění byla pro některou z nich tržní situace výhodnější). Nejčastěji se realizují forwardové obchody se splatností do jednoho roku.

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:

- **úrokové riziko**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**

Swap

Charakteristika finančního nástroje

Swap je smluvně sjednaná výměna předem určeného aktiva mezi dvěma stranami k určitému datu v budoucnosti. Swap je kombinací okamžitého (spotového) obchodu a opačného termínového (forwardového) obchodu.

Základní druhy swapů:

a) úrokový
b) měnový
c) kombinovaný (kombinace úrokového a měnového swapu)

Z hlediska kombinace spotové a forwardové operace lze uskutečnit dva druhy swapů:

a) Spot - forward swap
b) Forward - forward swap

Úrokový swap
Jde o smluvní dohodu mezi dvěma stranami o vzájemné výměně platby s pevnou (fixní) úrokovou sazbou za platbu s pohyblivou (plovoucí) úrokovou sazbou ve stejné měně během předem sjednaného období. Tyto úrokové platby se počítají z předem sjednané jmenovité hodnoty jistiny. Samotná jistina však není předmětem plnění; slouží pouze k výpočtu příslušných úrokových plateb.

Měnový swap
Jde o smluvní dohodu mezi dvěma stranami o okamžité výměně určitého množství měny A za měnu B a o zpětné výměně měny B za měnu A po uplynutí termínu stanoveného ve smlouvě. Skládá se tedy ze dvou devizových operací – okamžité (spotové) a termínové (forwardové).

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:

- **úrokové riziko**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**

Upisovací práva

Charakteristika finančního nástroje

Upisovací právo je právo udělené společností jejím akcionářům na nákup nových cenných papírů v závislosti na počtu akcií, které vlastní. Tato práva se vydávají na základě ustanovení o přednostním právu v zakladatelské listině nebo stanovách společnosti, podle něhož musí společnost nabídnout novou emisi kmenových akcií nejprve svým stávajícím akcionářům a teprve poté ostatním osobám. Akcionáři musí mít možnost zachovat si svůj vlastnický podíl v příslušné akciové společnosti. Upisovací právo lze, ale není nutné využít; je rovněž obchodovatelné na sekundárních trzích.

Emitenti:
- akciové společnosti

Výnosy finančního nástroje:
Držitelé práv jsou obvykle oprávněni koupit nebo upsat akcie v primárních emisích za cenu nižší, než je běžná tržní cena. Cena samotného upisovacího práva se odvíjí od tržní ceny příslušné akcie.

Doba vázanosti (splatnosti) finančního nástroje:
různá

Záruka jmenovité hodnoty nebo investované částky:
ne

RIZIKA SPOJENÁ S FINANČNÍM NÁSTROJEM:

- **riziko změny ceny (tržní riziko)**
- **kreditní riziko**
- **riziko likvidity**
- **měnové riziko**

CÍLOVÝ TRH PRO UVEDENÉ VYBRANÉ DRUHY FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Cenné papíry jsou určeny profesionálním i neprofesionálním investorům a způsobilým protistranám. Jsou vhodné pro informované investory, kteří prokazatelně mají dostatečné znalosti o povaze a rizicích příslušného cenného papíru, deklarují odolnost vůči riziku investice do něj a jsou schopni nést případnou ztrátu vložených prostředků. Cílem investora při nákupu tohoto finančního nástroje je ochrana nebo růst vložených prostředků.

Uvedené vybrané druhy finančních nástrojů nejsou určeny neprofesionálním investorům:
- kteří neprokázali dostatečné znalosti o povaze a rizicích finančního nástroje,
- jejichž investiční horizont je v rozporu s datem splatnosti dluhopisu, nebo
- kteří prokazatelně nedeklarovali odolnost vůči riziku investice do finančního nástroje a nejsou schopni nést žádnou ztrátu vložených prostředků.

Upozornění k českému překladu

Tento dokument je překladem původního dokumentu vyhotoveného ve slovenském jazyce. V případě jakýchkoliv nesrovnalostí nebo rozdílů ve výkladu je rozhodující a právně závazné původní slovenské znění dokumentu, které je dostupné na webových stránkách: https://www.pentabank.sk/dokumenty/dokumenty-k-investicnym-sluzbam.